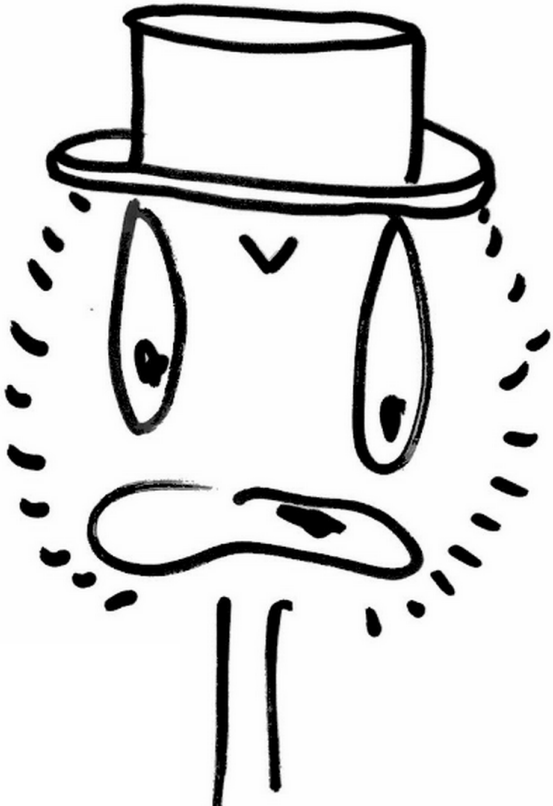
Dušinka

Čeština pro mimozemšťana

Josef Stráca Ilko

DUŠINKA

Josef Stráca Ilko

Čeština pro mimozemšťana

DUŠINKA

Josef Stráca Ilko
Text © 2017, Josef Stráca Ilko
Grafická úprava a sazba © 2017, Lukáš Vik
Obálka © 2017, Josef Stráca Ilko
1. vydání © 2018, Lukáš Vik - E-knihy hned
ISBN ePub formátu: 978-80-7536-198-1 (ePub)
ISBN mobi formátu: 978-80-7536-199-8 (mobi)
ISBN PDF formátu: 978-80-7536-200-1 (PDF)
Konverze do elektronických formátů:
webdesignér Lukáš Vik
http://www.lukasvik.cz

Slovo na úvod

Nemám rád negativní kritiky. Tím nemyslím negativní kritiky, ale negativní kritiky. Prostě ne lidi, kteří kritizují, ale jejich výtvory.

Buď jsou napsány proto, že mají jejich tvůrci pravdu, což je pro autora zdrcující zjištění, nebo jen z důvodu finančního, aby byla za kritizujícím vidět nějaká práce. V obou případech jsou kritiky nepříjemné a lépe řečeno, pro pisatele obtěžující.

Netvrdím, že jsou nepotřebné, ale já je nepotřebuji. Abych předešel negativním kritikám, (*Negativní kritiky předejít můžu také, ale pouze když jdou pomalu.*) a abych ušetřil kritizujícím práci, definoval jsem každou kapitolu v díle jako špatnou, trapnou, či hloupou. Je totiž docela dřina najít to správné hanobící slovo, když je dílo dobré. Proto si také kritiků vážím. Kritiky si nevážím, i když je někdy jejich váha větší než dílo samé. Jestliže stojí text za starou belu, jde kritizování lehce.

Nehledal jsem ke každé kapitole přesný výraz. Vzal jsem to tak, jak mi to přišlo pod ruku. Ostatně se mi zdá, že kritici mnohdy díla neznají a dělají to stejným způsobem.

Kritických slov je mnoho. Já jich našel 192. Přidělil jsem ke každé příhodě podtitul. Co kapitola, to hanobící pojmenování. Takže, když někdo o mém díle napíše, že je špatné, řeknu: **„Ano, máte pravdu. Je to kapitola 2, popřípadě trapné, kapitola 10, či hloupé, kapitola 40.“** Je toho jednoduše od A (absurdita) do ZET (znehodnocující).

V případě, že najdete kritická slova, která můj seznam neobsahuje, máte můj souhlas a obdiv. Zkuste, milí kritici, najít pro změnu 192 pochval a pak budu spokojen. Pro jistotu jsem doplnil zbývající, hanobící slova na závěr textu.

Na závěr úvodu, varuji čtenáře. Tato kniha se nedá číst. Pardon, dá se číst, ale ne najednou. Doporučuji ji číst po krátkých dávkách, jinak se mysl unaví a vy budete mít dojem, že jsem úplně blbej.

S úctou autor

Obsah

1. Dušinka
2. Čeština je špatná
3. Zpěv
4. Letopočet
5. Oblékání
6. Gambler
7. Veřejnoprávní televize
8. Dobití baterek
9. Princip Vánoc
10. Namlouvání
11. Řidičák
12. Půjdeme na plovárnu?
13. Závod
14. Létání
15. Plavání
16. Narozeniny
17. Dvě slunce
18. Ladění
19. Lhaní
20. Plakát v tramvaji
21. Kolo
22. Divadlo
23. Čeština
24. Cestování v čase

25. Konec lhaní
26. Andulky v češtině
27. Štrúdl a tour
28. Rýmy
29. Rčení
30. Hřbitov
31. Tanec
32. Gigolo
33. Královna ze Sáby
34. Test IQ
35. Kouzla
36. Pán
37. Akce
38. Pouť
39. Krádež v samoobsluze
40. Velký třesk
41. Uherský rok
42. Fata morgana
43. Zabijačka
44. Chrám lásky
45. Malování
46. ZOO
47. Kůň
48. Kráva
49. Koňský text
50. Knihovna

51. Jana
52. Koláče
53. Na houbách
54. Na rybách
55. Vůl
56. Návštěva u rodičů
57. Pantáta
58. Koťata
59. Kostel
60. Jablka
61. Malování a kos
62. Sklípek
63. Na vodu
64. Sněhulák
65. Válka
66. Tenis
67. Vánoce
68. Štěstí
69. Hmyz
70. Odejdu jinam
71. OZR
72. Shoda jmen
73. Zrození a smrt

KONEC

1. Dušinka

(absurdní)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Zašli jsme do restaurace na oběd. Jelikož jsme si skvěle pochutnali, oddávali jsme se pohodě s výbornou kávou. Vtom zvony na věži odbily dvanáct hodin. Když to kamarád zaregistroval, chytl se za prsa a nahlas a bez skrupulí si mocně říhnul. Již nějakou dobu jsem jej učil číst a psát. Etiketu a stolování jsme pochopitelně nevynechali. Zeptal jsem se jej proto, co to znamená? On se na mě bez zájmu podíval a prohlásil, že je přeci poledne. Nehodlal jsem toto téma v restauraci rozebírat, ale večer při dalším doučování jsem mu tuto záležitost připomněl.

„Přece jsem tě učil, že krkat je neslušné. Proč jsi tedy po jídle hýkal jako kobyla?“ otázal jsem se, snaže se, aby má výtka zněla co nejrozhořčeněji. Odpověděl, že bylo poledne a že nechňápe, proč se rozčiluji.

„No a co, že bylo poledne? I kdybys krkl o půlnoci, je to neslušné,“ poučoval jsem ho. Pochopil, že přeťápl a omlouval se: **„Promni, zapomněl jsem, že nejsem**

doma.“ Přehození písmen ve slově promiň jsem prominul. Neboť se učí celkem dobře, nerozmazával jsem to. Zajímalo mě však, proč to bral za normální, když bylo právě poledne. Záhy mi vše vysvětlil.

„U nás už od dob chrabrého Lojana máme zavedeno pravítko, promni, pravidýlko, pravidélko, („Pravidlo“, pomohl jsem mu.) **pravidlo, že v poledne proběhne chvilka drzosti. Je to jen pár vteřin uvolnění, během nichž si může každý udělat, co se mu zlíbí, i proti pravidlům slušného chování. Je to pro duši velice prospěšné a uvolňující. A konečně i pro tělo. Kdo si potřebuje říhnout, prdnout či zakašlat, může. Někdo tuto chvilku ušije, promni, vyšije, vyušije k tomu, aby dal sousedovi políčku a jiný, aby poblil krásku odvedle.“** Vysvětlil jsem mu rozdíl mezi políčkem a poličkou a také mezi políbením a poblitím. Jinak jsem s ním musel souhlasit. Rozhodně by bylo dobré něco takového zavést i u nás.

„Navrhnu, aby to u nás bylo také. Musíme tomu však dát jméno. Jak se tomu u vás říká?“ vyzvídal jsem. Řekl, že: **„by se**

to dalo přeložit jako malá duše. To kvůli uvolnění pro duši. Možná by byla nejlepší zdrobnělina. Jak se u vás říká malé duši?“ Odpověděl jsem, že dušička.

„Ano, dušinka je to pravé slovo.“ Souhlasně přikývl a přemýšlel, jak to dát vědět celému lidstvu. Pro začátek jsem o tom napsal fejeton a byl jsem rozhodnut, že budu tomuto nápadu dělat propagaci. Po přečtení mého článku se ke mně naklonil a poprosil mě, jestli by to mohl podepsat svým jménem. Je to prý totiž jeho nápad a jeho zvyklost. Souhlasil jsem, ježto jsem se těšil na to, že se konečně dozvím jeho jméno a uvidím ho i napsané. Podal jsem mu svou práci a on roztřesenou rukou napsal pod můj text: Dušinka. Je úplně blbej.

2. Čeština je špatná

(špatné)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Tuhle se například zeptal, proč máme na světě tolik řečí. Snažil jsem se mu vysvětlit, že ne vždy byla země propojena médii jako dnes a že každý národ má svou řeč rád a je na ni hrdý. A on na to, že by stačilo vybrat tu nejlepší a byl by klid. Zeptal jsem se jej tedy, která je podle něj ta nejlepší a on na to, že by musel všechny prostudovat a na to že prý nemá čas. Zeptal jsem se jej, zda by mu vyhovovala čeština, a on na to, že má mnoho zbytečností, například pro jednu věc více pojmenování. Vysvětloval jsem mu, co je to synonymum, ale zbytečně.

Abych jej přesvědčil, zabral jsem a vychrlil na něj synonyma od slova restaurace. To slovo pochopil. Je to místo, kde se dá najíst, či napít. A já jmenoval například, bar, bistro, bufet, hotel, hospoda, hostinec, jídelna, jídelní vůz, kafetérie, kantýna, kavárna, kiosek, knajpa, koliba, kořalna, krčma, lokál, motel, motorest, noční podnik, občerstvení, pajzl, palírna, pivnice, pohostinství, putyka,

restaurace, sklípek, vinárna, vinotéka a výčep. A pak že je naše řeč složitá. Není. Každé z těch pojmenování má přece svůj specifický význam. Svou barvu, chuť, nebo vůni. Ta slova sice znamenají skoro totéž, ale jsou o něčem jiném. Se slovy je to jako s jídlem. Každé tě nasytí, ale každé má zároveň jinou funkci, jinou výživnost, jinou chuť a jiné zbarvení a může být použito při jiné společenské události.

Řekl, že také píšeme jinak než mluvíme, a to mě tedy dojalo. Asi nikdy neslyšel a neviděl angličtinu. Prý říkáme vjec a píšeme věc. Říkáme fčela a píšeme včela. Nechtěl jsem se s ním hádat, ale on nedal pokoj, a proč tu řeč nezjednodušíme. Když jsem s jeho názorem nesouhlasil, začal diktovat další slova, jež jinak čteme a jinak píšeme. Například diktát, divize, titan, titul, nikotin, vanilka a dikobraz. Měli bychom psát dyktát, dyvyze, tytan, tytul, nykotýn, vanylka a dykobraz. Pokračoval v příkladech, i přes mé otrávené pohledy.

„Říkáte, tluč a přípustné je i tluc. Přitom tlučeš možné je a tluceš není možné.“

Byl dokonale rozjetý a mé původní rozčilení se pomalu přenášelo na něj.

„Nechňápu řeč, která se nemůže rozhodnout, jestli tak, nebo tak. Například dovolíte, aby se psaly dvě varianty. Je dovoleno obojí ve slovech, jako je pudink a puding, dopink a doping, marketink a marketing. Navíc ani nevíte, jestli jsem bez pantoflí, nebo bez pantoflů, jestli chodím v dřevácích, nebo v dřevákách. Mimochodem, když se říká pozorně, opak je tedy po hovně, nebo nepozorně?“

Dobrou půlhodinu jsem snášel jeho nářky. Na závěr jsem se jej zeptal, jak to mají oni. Řekl, že kdysi měli asi tři sta řečí a shromáždění lidu rozhodlo, že vyberou jednu řeč, již bude každý používat v celoplanetárním styku. Svou rodnou řeč si pak každý národ ponechá. Mezinárodní řečí zvolili mluvotin. Je to mrtvá řeč, něco jako u nás latina. Dnes ale, po několika staletích, když každý národ mluvotin upravoval a komolil podle svého, je výsledkem asi tři sta řečí, plus tři sta odrůd mluvotinu. Je úplně blbej.

3. Zpěv

(slabomyslné)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Vydržel celé hodiny v parku a poslouchal ptačí zpěv. Nejvíce se mu líbil hlas kosa. Říkal, že mu připomíná hlas traketia tam od nich. Nevím, jak vypadá traketium tam od nich a je mi to celkem jedno. Svítilo slunce a bylo krásně. Navrhl jsem mu, abychom se podívali po okolí. Souhlasil, ale zeptal se, jestli je okolí daleko, že jej bolí nohy.

„Co má být daleko?“

„To okolí.“

„Okolí není daleko. Je tady.“

„Kde tady?“

Tady všude.“

Začal se rozhlížet a hledat. **„Já jej nevidím.“**

„Okolí není vidět. Tedy vlastně, je vidět, ale není to konkrétní věc, nýbrž vše kolem tebe. Proto se tomu říká okolí.“

Podíval se na mě zkoumavě a vyslovil otázku, na kterou snad ani není odpověď.

„Je mé okolí jen moje?“

Pokračovali jsme pomalým krokem kolem hřbitova. Když jsme míjeli nemocnici, zeptal se, jestli vím, co mají společného hřbitov a nemocnice. Znám spousty vtipů, ale teď jsem si na žádný nevzpomněl. Jeho odpověď mě však rozesmála daleko víc, než kdyby to byl vtip. Řekl, že nemocnice a hřbitov mají společný plot, a že jsem slepý, když jsem si toho nevšiml.

Poté mě poprosil, jestli bych jej nenaučil zpívat. Nejsem učitel zpěvu, ale vím, že hudební sluch a hlasový rozsah se pozná tím způsobem, že žák udělá sirénu a tu zakončí určitým tónem. Nikdy jsem jej zpívat neslyšel, a tak jsem jej poprosil, ať pro začátek zkusí tu sirénu. Předvedl sirénu naprosto dokonale. Během pár minut přijeli hasiči a posléze i policie se záchrankou. Přesto se nevzdal a denně zkoušel u mého piána vyluzovat stejné zvuky připomínající onen libý nástroj. Marně jsem jej přesvědčoval, že zpěv není kopírování zvuku hudebního nástroje, ale že je to přirozený hlas člověka, jen v různých tónových výškách. Trval na svém a nenechal se zviklat ve svém snažení. Svého cíle dosáhl, až když

na svá ústa bravurně zazpíval Ježkův Bugatti step i s bicími.

Poté jsem přišel na řadu já. Postavil jsem mu v obývacím pokoji schody z nejrůznějších částí nábytku a na každý schod jsem napsal ceduli. Na prvním bylo C, na druhém D a tak dále. Ze sedmého schodu, na němž stálo H, jsem mu vymyslel skluzavku, zpět na dolní C, ale mezitím jsem vyměnil cedule za C2, D2 a tak podobně. Jezdil po skluzavce a stoupal po pomyslné stupnici asi deset minut. Po absolvování čtyř oktáv a po neustálém opakování tónů C, D a E, jej to přestalo bavit a pokorně po mně opakoval: Prší, prší, jen se leje. Nezpíval špatně, ale bylo to dáno tím, že se vůbec nedalo říct, že by zpíval. Jeho hlasivky, nebo to, co měl v krku, jednoduše nedovolovaly používat řeč k vyšším tónům. Nechtěl jsem ho odradit a podpořil jsem jej slovy: **„To nic, jestli budeš denně cvičit, bude to lepší. Jen to chce trénink.“** Zeptal se, jestli je to trénink s K, nebo s G na konci. Jedovatě jsem mu odpověděl, že mě prosil, jestli bych jej *nenaučil* zpívat. A to se mi do puntíku povedlo. *Nenaučil* jsem jej zpívat. On je totiž úplně blbej.

4. Letopočet

(neuspokojivé)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Nedávno se zeptal, proč říkáme letopočet. Měli bychom prý říkat jaropočet, nebo zimopočet. Opravil jsem jej, že letopočet není od slova léto, ale léta. Nato mi řekl, že bychom tedy měli používat sousloví jaro-léto-podzim-zima-počet, protože letopočet je jednotné číslo, kdežto léta jsou množná. Místo letopočet by mělo být logičtější říkat rokopočet. Prý bychom jen museli změnit zkratku LP na RP. Bylo by to prý dobré i pro dualitu zkratky LP, jež má ještě význam dlouhohrající desky. Také bychom mohli zavést zkratku LR, což by bylo označení letošního roku. Namítl jsem, že kdybych četl nějaký starý dokument a na něm by bylo LR, asi bych nepoznal, ve kterém roce byl napsán. On však setrvával v iluzi, že toto lze vyřešit. Jen ještě neví, jak. Usoudil jsem, že by nebylo nejjednodušší mu vysvětlovat, že LP neznamená letopočet, nýbrž léta páně a RP je také Rudé právo, ale víc jsem do toho radši nešťoural. On však šťourat nepřestal. Zeptal se, jestli máme dobrý letopočet. Nevím,

proč by měl být dobrý, či špatný, ale odpověděl jsem, že ano. **„V tom případě tě žádám,“** pokračoval, třímaje jakýsi lístek, **„abys mě doprovodil na pohřeb.“** Při tom se zatvářil jako bubák. Když jsem mu to řekl, zeptal se, jak se tváří bubák. Zkusil jsem mu ukázat pohled, jak si představuji bubáka, ale prohlásil, že se dívám pořád stejně. Místo pokračování v tématu pohřbu se snažil o vysvětlení rozdílu mezi bubákem a strašidlem. Raději jsem se vrátil k původnímu tématu.

„Jaký pohřeb?“ vyzvídal jsem.

„Asi můj, když mě pozvali,“ tvrdil a mával lístkem.

„Proč si myslíš, že je to tvůj pohřeb?“ hledal jsem důvod jeho závěrů, neboť jsem ještě nikdy neslyšel, že by někoho pozvali na jeho vlastní pohřeb. Dušinka stále mával lístkem, nehodlaje mi jej půjčit.

„Proč by mi jinak posílali parte,“ vyhrkl a konečně mi lístek podal. Četl jsem nahlas: **„Zveme vás tento krásný den a tento dobrý rok na vaši párty. Koná se v hale kulturního domu. Při zakoupení zboží nad 10 000 Kč obdržíte tiket na výhru ve výši jednoho milionu korun.“** Vysvětlovat mu systém

šmejdů bylo nad mé síly. Naschvál jsem nešikovně lístek upustil nad otevřeným oknem a spolu s ním litoval, že nám uletělo štěstí. Při té příležitosti jsem mu vysvětlil rozdíl mezi slovy párty a parte. Kupodivu se na bubáka už nezeptal. Je totiž úplně blbej.

5. Oblékání

(faux pas)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Ani si nedovedete představit, jak je těžké naučit člověka, vlastně mimozemšťana, neznalého místních poměrů, nosit oblečení ve správném pořadí. Většinou si oblékal kalhoty přes hlavu a na nohy, kozí boty. Jednou, když jsem nemohl vstávat ve stejnou dobu jako on, připravil jsem mu na gauč oblečení v pořadí, jak si je má obléknout. Když se probudil, vstal a šel na procházku.

Odpoledne jsme se setkali. Zjistil jsem, že má na těle svetr, na něm košili s krátkým rukávem a navrch triko. Kalhoty měl naostro a přes ně natáhnuty trenýrky. Boty naboso převlečeny ponožkami. Zapomněl jsem, že u nich se čte zprava doleva. Kamarád mě z dálky vítal slovy: **„Nějak mě pod těmi trenýrkami tlačí kahloty.“** Během této věty si sundaval i boty oblečené ponožkami řka, že jej tlačí i nohy.

„Když vám teče do bot, mám jednu radu. Choďte bosi.“ Absolutně jsem nechápal souvislosti, ale nakonec mi to ani tolik

nevadilo. Pro kolemjdoucí byl jen jako jeden z mnoha extravagantních cvoků, kteří po téhle planetě chodí. Dnes už se tomu nejen nikdo nediví, ale tílko a trenýrky navrch se staly jednu dobu i velkým hitem. Byl jsem zvědav, jak se oblékají u nich. Vyprávěl, že když ráno vstane, vejde do šatníku a během několika sekund jej šatník oblékne, podle toho, jak je venku. Řekl jsem, že mu to závidím, ale na to on odpověděl, že není co závidět, jelikož si vlastně nemůže obléci to, co by chtěl, ale musí si vzít to, co mu šatník zvolí. Zeptal jsem se, kdo je šatník a on na to, že počítač. V takových chvílích není radno přestávat s otázkami. Opět jsem se zeptal, co tedy dělá, když si chce obléct něco podle sebe. Řekl, že si před zprovozněním šatníku musí vybrat cenu, kvalitu, rozmanitost a extravaganci sortimentu, kterou si samozřejmě platí. Jestli je bohatý, má možnost si z nabídnutých variant vybrat, ale jestli penězi neoplývá, musí si obléci nejlacinější konfekci. Nejhorší prý je, že když někomu dojdou peníze, musí jít na ulici nahý. Na můj smích se opravil. Prý ne úplně nahý, ale buď v tom, co měl oblečeno včera, což je nehygienické a všichni to považují za

faux pas, nebo v pyžamu. U této varianty je však nebezpečí, že jej budou považovat za člena sekty, která jinak, než v pyžamu na ulici nevyjde. Je úplně blbej.

6. Gambler

(plešaté)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Tuhle se mě zeptal, proč tvrdošíjně odmítáme na toaletě věnovat záchodobábě za službu pětikorunu a vzápětí ji a mnoho dalších naházeme do automatu. Opravil jsem jej, že se neříká záchodobábě, ale hajzlbábě. Na to mě opravil on, že se neříká hajzl, ale záchod. Ještě mi nabídl variantu toaletnípaní, ale když jsem nesouhlasil, přijal hajzlbábu za svou. Hajzlbábu naštěstí ne, ale jen ono pojmenování. Měli bychom prý mít dobrý pocit z toho, že tu pětikorunu věnujeme ženě, jež ji potřebuje, kdežto automat nejen tu pětikorunu nepotřebuje, ale v závěru po prohře máme ještě špatný pocit. Vysvětloval jsem mu, že nejde o pocit vykonaného dobra, ale o pocit naděje. Nepochopil. Vzal jsem jej na záchodky, aby po vykonané potřebě oblažil hajzlbábu svou pětikačkou. Poté jsme šli do herny, aby tam prohrál zbytek peněz. Ovšem měl jsem smůlu. Vyhrál. Vlastně jsem měl štěstí, jelikož díky tomu pochopil princip naděje. Od té doby

mě tahá po všech hernách v okolí a naděje u něj propukla málem v závislost.

Po večerech jsme si hráli hry s češtinou. Počínaje Scrabblem a konče slovní kopanou. Dnes jsme si dali diktát. Nejdříve jsem nadiktoval tři věty já a Dušinka psal a pak obráceně. Nikdy jsme to ještě nedělali, ale i když se to nepovede, procvičí si mimozemšťan psaní. Po dvou, mnou nadiktovaných větách, mě však Dušinka upozornil, že už mám tři. Podíval jsem se, jak mé diktování zapsal: *Stál sem na zemy objema nochhama a v tom mi ukousla nocha potrávje. Dalčí vjeta. Neš sečteme obě my koule a rychle, bude to po malé.*

Hádat se s ním, že *další věta* nepatřila do diktátu, nemělo cenu. Obrátili jsme si role a já napsal, co mi kamarád nadiktoval. *Nejzarostlejší ze všech žen, které na večírku přítomné byly, patřila touhy cena, která se rozdávala každoročně, ať už byl výsledek jakýkoliv, jen ne vyloženě špatně posouzeně, v rámci blond upravených a učesaných vlasů.*

Přerušil jsem jeho diktování a poprosil jej, aby diktovaná věta měla alespoň trochu smysl. Pravil, **„že si myslel, že může**

diktovat cokoli, protože já mu také diktoval nesmysly. Stát na zemi a při tom sčítat objem nohou, koule a rychle je ta největší ptákovina, kterou kdy musel napsat.“ Viděl jsem, že tato hra nemá budoucnost a radši jsem vyndal Člověče, nezlob se. Je úplně blbej.

7. Veřejnoprávní televize

(slátanina)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Denně jsme se hádali, když jsem chtěl sledovat večerní zprávy. Dušinka tvrdil, že tam říkají stejně samé hlouposti a trval na přepnutí na jiný program. Otázal jsem se, jaké hlouposti to jsou. On na to odpověděl, že je to snůška deprimujících zpráv, bez nichž se člověk objede. Opravil jsem mu poslední slovo a řekl jsem, že by každý člověk měl mít přehled o tom, co se ve světě děje, aby mohl příslušně reagovat na toto dění svým chováním. Zeptal se, kdy jsem naposledy reagoval. Když jsem si nemohl na žádnou konkrétní situaci vzpomenout, ukázal na mě prstem a řekl: **„Tak vidíš.“** Nepochopil, o čem mluvím a tak jsem mu dal příklad. **„Podívej, Dušinko. Jestliže z těch všedních dennodenních zpráv získáš pocit, že na světě není něco v pořádku, můžeš ve volbách reagovat tak, aby se chyby napravily.“** On trval na tom, že se žádné věci sledováním zpráv nenapraví a dožadoval se přepnutí na soukromou stanici. Nedalo mi to

a vysvětloval jsem mu, co to je veřejnoprávní televize. Po větě: **„Veřejnoprávní televize je placena z našich peněz a musí psát objektivně“** se začal smát. Optal jsem se jej, proč se směje. On mi odpověděl, **„že když je placena z peněz poplatníků, není to televize veřejnoprávní, ale poplatnická. Tudíž musí odvést práci za peníze, které od nás dostala. A jestliže se onen den nic důležitého pro poplatníky neudálo, vymyslí si rackoviny, jen aby zaplnila vysílací čas, určený k večernímu zpravodajství. Zatímco když se toho děje víc, než stačí odvysílat, vybere si podle svého, co chce, aby bylo pro veřejnost nejdůležitější a nenechá rozhodovat poplatníky. Takže je celá logičnost veřejnoprávenství v háji.“** Když jsem byl zvědav, co jsou to rackoviny, řekl, že speciální ptákoviny ze zahraničí. Nechtě jsem musel uznat, že má v něčem pravdu a nechal jsem jej přepnout na jeho oblíbený Sex ve městě. Po přepnutí jsem se jej ještě zeptal, jestli Sex ve městě, není také jen snůška deprimujících zpráv. Odpověděl, že to sice je, ale že v podání od žen jej tak trochu baví. Nakonec dodal, že hlavní důvod, proč má ten

seriál rád, je, že jedna z hlavních protagonistek je podobná jejich ženám. Je úplně blbej.

8. Dobití baterek

(nepříjemné)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Po zhlédnutí jakéhosi dokumentu v televizi za mnou přišel s tím, že by potřeboval naplnit baterky. Optal jsem se, jaké baterky potřebuje naplnit. Odpověděl, že svoje. Zjišťoval jsem, kde je má, a on se začal smát a prohlásil, že jsou to imaginární baterie v jeho těle. Nevím, jak jeho tělo funguje. Normálně jí a pije, o dobíjení baterek jsem doposud nic neslyšel. Poprosil mě, jestli bych mohl koupit letadlo. Znám jeho vyjadřování a tak jsem pochopil, že myslí letenku. Zeptal jsem se proto, kam chce letět. Ukázal na televizi a řekl, že tam. Televize byla vypnuta a já se zeptal ještě jednou. Znovu ukázal na tu prázdnou obrazovku a trval na svém. Podíval jsem se do programu a zjistil jsem, že dávali krátký film o Šemnické skále, jež stojí nedaleko Karlových Varů. Trval na návštěvě této lokality. Prý tam jeho předkové zabudovali dobíjecí stanici a on musí naplnit baterky. Vysvětlil jsem mu, že abych se dostal k Šemnické skále, nemusím kupovat letadlo,

neboť Šemnická skála je o pár kilometrů blíž než letiště. Byl tím potěšen a tak jsme tam jeli.

Počasí nám nepřálo a na místo jsme dorazili za silného deště a větru. Poblíž Šemnické skály jsem zastavil a Dušinka vyběhl směrem k lesu. Po chvíli jsem jej ztratil z dohledu. Silně lilo a vítr houpal automobilem. Vůbec se mi nechtělo následovat kamaráda. Čekal jsem v teple a pozoroval strašidelnou skálu, jejíž vrchol vůbec nepůsobil přátelsky. Když déšť povolil, chtěl jsem vylézt a jít jej hledat. Tu se však zablýsklo a já uviděl, že mimozemšťan stojí na skále a skrz něj vjíždí blesk do skály. Nebylo vůbec divné, že do něj blesk uhodil. Dušinka stál na nejvyšším bodě. Jenže blesk nebyl provázen oním běžným hromem, ale pouze slabým zašustěním. Bylo mi líto, že jsem přišel o kamaráda. To už se tak v životě stává. Rozhodl jsem se, že ještě počkám, až přestane pršet úplně a vyškrábu se nahoru, abych ho pohřbil. Nebylo by totiž dobré, kdyby jej tam senzacechtiví lidé našli. Zachumlal jsem se pod deku a usnul jsem. Za několik minut se Dušinka vrátil a kromě toho, že mu vlasy trčely na všechny strany, vypadal celkem stejně. Jeho hlava byla velice

podobna odkvetlé pampelišce. Jen nálada se mu zvedla. Byl nadšený a ptal se na všechny drobnosti, které uviděl. Kolik kusů musí obsahovat shluk stromů, aby se dal nazývat lesem, jak dlouho trvá chvíle a podobné životně důležité věci. Než jsme dojeli domů, zodpověděl jsem mu asi dvě stě padesát dva otázek. Když jsme vystoupili z vozu, zeptal jsem se jej pro změnu já: **„Jak dlouho ti to nabití vydrží?“** Řekl, že asi půl roku a já se těšil, až mu budou slábnout baterie. Je úplně blbej.

9. Princip Vánoc

(odporné)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Chtěl znát princip Vánoc. Začal jsem od Ježíška, bible a dějin. Zastavil mě však v mém vyprávění a prohlásil, že dějiny již zná, ale že by rád pochopil princip *dnešních* Vánoc. Hlásáme prý, že Vánoce jsou svátky klidu, míru, lásky a pohody. Klid však nemáme, jelikož sháníme, lítáme, nakupujeme, uklízíme, vaříme, pečeme, balíme a smažíme. Nakonec po tom maratonu odjíždíme honem si užít někam jinam, než bychom měli a chtěli. Mír prý také není, protože ještě neslyšel, že by se zrovna o Vánocích nějaké bojující armády usmířily. Lásku neprojevujeme nijak zvlášť ve větším měřítku než jindy a pohodu si užíváme asi v jednom procentu celého vánočního času. Takže vlastně nechňápe, v čem je princip Vánoc a celého toho lhaní.

Pochopil jsem, že je naočkovaný zprávami z televize a články z novin. Předvedl jsem mu Vánoce, na které nikdy nezapomene, i přes to, že nebyl prosinec. Koupili jsme kapra, jeden druhému, malý dárek, ozdobili jsme

fíkus a po večeři a po rozbalení dárků jsme zpívali koledy a pili víno. Některé vánoční zvyky mimozemšťana doslova šokovaly. Například, když skořápky plavaly celou dobu u sebe, nebo když se nám podařilo z olova vylít krásnou rádoby figurku ve tvaru mimozemšťana. Než jsme se začali připravovat na procházku, zeptal se, kdy se bude házet Bohem. Nepochopil jsem otázku a sondoval jsem, proč se domnívá, že by se mělo házet Nejvyšším. Vysvětlil mi, že se přeci Štědrému večeru říká také Boží hod.

Na závěr večera korunovala dobré pohodě návštěva mše, při níž, vinou nějaké závady, přestaly hrát varhany. Dušinka se chopil aktivity a doprovázel sbor jen svými ústy, nahrazuje zvuk klavíru. Sklidil nebývalý potlesk. Při cestě domů mě objal a prohlásil, že už nikdy nebude sledovat zprávy a číst bulvár. Dojal mě, i když je jinak úplně blbej.

10. Namlouvání

(trapné)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Zeptal jsem se jej, jaká u nich mají děvčata. Svěřil se mi, že kdyby byl doma, nikdy by si netroufl o tom hovořit, ale že tady může a vyprávěl zhruba toto: **„U nás se o tom nesmí mluvit, neboť je to trestným činem, ale tobě to říct můžu. Děvčata máme krásná, ale mají jednu nevýhodu, že jsou všechna stejná. Mají jedinou poznávací drobnost a tou je rozlišení vlasů. Jestliže je dívka, či žena světlá, chce a může mít styk. Čím dál víc tmavne, tím její možnost oplodnění ztrácí na intenzitě a kvalitě.“**

Přerušil jsem jej ve vyprávění: **„Takže u vás to máte jednodušší než u nás. Jestliže potkáš blondýnu, můžeš si užít.“** Zavrtěl hlavou na znamení nesouhlasu a pokračoval: **„To není tak jednoduché. Záleží také na tom, jestli chce ona tebe. Pak také záleží na detailu, jenž nesmíš přehlédnout a tím je délka vlasů. Jestliže má dlouhé vlasy, je to v pořádku, ale čím kratší je má, tím horší podmínky klade její rodina.“**

Dost dobře jsem nechápal všechny souvislosti a tak jsem se otázal: **„Když tedy potkáš černovlásku ostříhanou dohola?“** Zašklebil se a řekl, že to je, jako bych potkal starou lesbickou čarodějnici, jelikož když je dohola, nepoznáš, jestli je černovláska. I když jsem si neuměl představit všechny odrůdy a možnosti jejich namlouvání, zjistil jsem, že to je u nás asi lepší. Na otázku, jakou by si tedy on přál potkat, mi odpověděl, že světlou dlouhovlasou, která by jej chtěla. Nejhorší prý totiž ale je, že když se někdy nějaká taková objeví, nesmí jí odmítnout. Nechápal jsem, proč je to to nejhorší, a na to odpověděl: **„Představ si, že máš rozehraný turnaj v basketbalu a najednou musíš plnit rodinné povinnosti. Je konec s basketem, je konec s kamarády a je konec s tvým vlastním rozhodováním. Rok musíš plnit vše, co se týká ženy a dítěte, které zplodíte. A pak, teprve po narození potomka, máš půl roku volno.“**

Začínal jsem si být jist, že je to u nás lepší, i když máme v kýženém směru vlastně velkou nejistotu. Ještě jsem se zeptal, proč se o tom u nich nesmí mluvit, a na to mi odpověděl, že

si to odhlasovaly ženy, aby si chlapi v hospodě o nich nepovídali. Ano. Určitě je to tady lepší. Ještě na závěr podotkl, že u nás nechňápe krátkovlasé černovlásky, jež muže chtějí. Je úplně blbej.

11. Řidičák

(anarchismus)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Stále nemohl pochopit princip peněz. Vysvětloval jsem mu horem dolem, že všechno má svou cenu, ale on si stále myslel, že si z něj dělám srandu. Má trpělivost přetekla ve chvíli, když po shlédnutí filmu Kurvahošigutentag, objednal na internetu kolotoč. Odmítl jsem zakázku s tím, že mi mou internetovou adresu kdosi zneužil.

„Jak si můžeš dovolit, objednat si kolotoč bez toho, aby ses mě zeptal?“ spílal jsem mimozemšťanovi.

„Chtěl jsem se nechat svést,“ zněla prostinká Dušinkova odpověď.

„Kdyby ses radši věnoval nějaké normálnější činnosti. Jestli si myslíš, že tě na kolotoči svede nějaká toužící blondýna, tak se mýlíš. Mezi svezením a sváděním je totiž veliký rozdíl. Mimochodem to tvoje ježdění by mě stálo spoustu peněz.“ Možná pochopil cenu peněz, ale možná také ne. Jen po delší pomlce prohlásil, že by chtěl naučit řídit auto. Když prý u nás umí řídit i zvířata,

mohl by jezdit i on. Nepochopil jsem, jak přišel k této informaci a sondoval jsem. **„Tys viděl u nás řídit nějaké zvíře?“** Odpověděl, že nikoli, ale že jsem přece já tvrdil, že řidič před námi, který nejel nejlépe, je asi nějaké prase.

Zeptal jsem se jej, jestli to chce jen umět, nebo jestli chce také normálně jezdit. Dušinka řekl, že neví, jaký je v tom rozdíl. Vysvětlil jsem mu, že když jej to naučím, bude to umět, ale na silnici bez řidičského průkazu nesmí. Na to odpověděl, že ho to mám naučit a pak mu mám napsat ten průkaz. Ukázal jsem mu knihu *Pravidla silničního provozu* a doporučil mu, ať se to naučí, jinak má smůlu. Přišel za dva dny s prohlášením, že už to přečetl a ať jej tedy naučím jezdit. Jezdili jsme po opuštěné cestě tam a zpět asi tisíckrát a pokaždé dělal ty samé chyby. Přihlásil jsem jej na kurz a on ho po měsíci opustil s tím, že mu to asi nikdy nepůjde. Nevím, jak může řídit kosmickou loď, když nezvládl autoškolu. On ale tvrdí, že jsou naše pravidla špatná a že je nechňápe. Vozy, že jsou složité a zbytečně komplikované. Já si však myslím, že tu jeho raketu naprogramoval někdo jiný a on, že se jen vezl. Je totiž úplně blbej.

12. Půjdeme na plovárnu?

(nejasné)

Mám kamaráda. On je mimozemšťan. A je úplně blbej. Na mou otázku, co budeme dělat, když mám dnes volno, mi odpověděl, že souhlasí. Lehce jsem jej upozornil, že nemůže na otázku odpovědět souhlasem. Řekl však, že to tedy může, protože se mě minule ptal, jestli chci k večeři vajíčka a já řekl také ano. Některé věci se mimozemšťanům špatně vysvětlují. Zeptal jsem se jej proto ještě jednou a jinak. **„Máš dnes něco na plánu, nebo pojedeme k vodě?“** Odpověděl však opět: **„Ano.“**

Zkusil jsem to ještě jinak. **„Máš dnes něco v plánu?“** Rozpůlil jsem svou otázku. Odpověděl, jak jinak, než: **„Ano.“** Pokračoval jsem ve vyzvídání. **„A co?“** Konečně řekl něco jiného, než ano. **„Pojedeme k vodě.“** Nedal jsem se a namítl, že to není jeho plán, ale můj. Na to mi řekl, že je to plán nás obou, jen já ho řekl dřív. Trval jsem na tom, že to nemůže být plán nás obou, ježto on si jej přivlastnil až po mé otázce, když jsem ji vyslovil. Řekl však, že o tom mém plánu věděl už při první otázce,